

179069 - Hayızdan önceki, hayız sırasındaki ve hayızdan sonraki sarılık ve bulanıklığın hükmü

Soru

Âdetin (hayızın) başlangıcında kan, bende genel olarak kahverengine yakın sarı renkte gelmektedir. Bu durum, bir günden üç güne kadar devam edebilmekte, bundan sonra da kan gelmektedir.

Bu günlerde gelen kahverengine yakın sarı renkteki akıntı, hayızdan (âdetten) sayılır mı, yoksa sayılmaz mı?

Ayrıca benden hayız kanından sonra kahverengi veya siyah bir sıvı gelmektedir. Yine bu kahverengi veya siyah sıvı hayız kanı sayılır mı, yoksa sayılmaz mı?

Detaylı cevap

Birincisi:

Hayızdan önceki sarılık veya bulanıklık: Eğer bu sarılık veya bulanıklık, hayız zamanında ise veya hayızdan kısa bir süre önce gelmişse, bu akıntıyla birlikte hayızın elem ve sancısı varsa ve hayız kanı bu akıntıyla birleşmişse yani bu akıntının hemen akabinde hayız kanı gelmişse, bu durum, kadın için onun âdetinden bir bölüm sayılır. Bu süre içerisinde namaz kılmaktan ve oruç tutmaktan uzak durur.

Örneğin bir veya iki gün bulanıklıkla birlikte hayızın elem ve sancısının olması, ardından üçüncü günde hayız kanının gelmesidir. Bu sebeple bu üç günlük sürenin hepsi hayız sayılır. Bu meselede doğruya en yakın olan âlimlerin görüşü bu şekildedir. Nitekim değerli âlim Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin- bu görüştedir. Fakat Abdulaziz b. Baz, bulanıklıkla birlikte hayızın elem ve sancısının olmasını şart koşmamış, aksine sadece bulanıklıktan sonra hayız kanının gelmesini şart koşmuştur. Muhammed b. Salih el-Useymin'in -Allah ona rahmet etsin- ilk görüşü de bu doğrultudadır. Fakat son görüşüne göre sarılık ve bulanıklığa, kesinlikle hayız kanı olarak itbar edilmemesi gerektiği yönündedir.

(131869), (50430), (37840) ve (171945) nolu soruların cevaplarında iki değerli âlim Abdulaziz b. Baz ve Muhammed b. Salih el-Useymîn'den bu meselede birtakım nakiller mevcuttur.

Bu meselede Muhammed b. Salih el-Useymîn'in -Allah ona rahmet etsin- "Semerâtu't-Tedvîn"; s: 24'de bulunan şu görüşüne bakabilirsiniz:

"Son olarak bana görünen ve gönlümün mutmain olduğu görüş o ki, hayız, sadece kanın gelmesi ile olur. Sarılık ve bulanıklık meselesine gelince, beyaz akıntıdan önce olsa bile bu hayız değildir (âdetten sayılmaz).

Yine de en doğrusunu Allah Teâlâ bilir."

Yine aynı kitapta şöyle geçmiştir:

"7 gün bulanıklık gören, ardından ay boyunca devam eden açık kan gelen, daha sonra da 3 aya kadar devam eden bir temizlik süresi gören bir kadında bu kanın ve bulanıklığın hükmü nedir?"

Diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap vermiştir:

"Bu kadından gelen kanın hepsi hayız kanıdır. Bulanıklık ise bir şey değildir (âdet kanı sayılmaz)." ("Semerâtu't-Tedvîn"; s: 24-25)

Sarılık ve bulanıklığı, hayızdan önce hayız kanı diye tercih etmemizin sebebi; sarılık ve bulanıklığın âdet (hayız) zamanında olması, hayız kanıyla birleşmesi (yani hemen akabinde hayız kanının gelmesi) ve hayız sancısının olmasıdır. Sarılık ve bulanıklık, fakihlerin çoğunluğuna göre âdet kanının renklerinden sayılmaktadır. Zirâ hayız kanı, içinde kan ve bezelerin bulunduğu rahim duvarının çökmesi, bunun akabinde farklı renklerdeki kanın, genel olarak güçlü bir şekilde siyah renkte veyahut da koyu renkte gelmeye başlaması, sonra da bulanık veya sarıya yakın bir renkte hafifçe gelmesidir. Bunun tersi bir durum da sözkonusu olabilir. Örneğin kan, sarı ve bulanık bir hâlde başlar, sonra âdet kanı olur. Nitekim sarılık ve bulanıklığın âdetten temizlenmeden önce hayız sayıldığına dâir Âişe'nin -Allah ondan râzı olsun- hadisi gelecektir. Hakikatte sarılık ve bulanıklığın, âdetten

temizlenmeden önce gelmesi ile âdet zamanında, hayızın elem ve sancı belirtileriyle birlikte âdet kanından önce gelmesi arasında hiçbir fark yoktur.

Denilse ki:

Sarılık ve bulanıklığın âdet zamanında olması şartıyla, âdet kanından hemen önce veya sonra gelmesi şart olmasa bile bu, güçlü bir görüş olurdu. Nitekim Abdulaziz b. Baz'ın -Allah ona rahmet etsin- görüşü böyledir.

Hanefî ve Hanbelî fakihlerinin görüşleri şöyledir:

"Âdet zamanındaki sarılık ve bulanıklık, âdet kanıdır. Bu zikredilen durum, yani sarı ve bulanık akıntının gelmesi -yine de en doğrusunu Allah Teâlâ bilir- hayızın başlangıcını da kapsar."

Mâlikîler ve Şâfiîler gibi başka âlimlerin görüşleri ise şöyledir:

"Sarılık ve bulanıklık, mutlak olarak hayız sayılır veyahut da hayız vukû bulduğu zamanda sarılık ve bulanıklık hayızdan sayılır. Sarı ve bulanık akıntının gelmesi, açıkça belli olduğu üzere hayızdan önceki durumu da kapsar. "

Daha faydalı bilgi edinmek için bkz: "Ebu Umer ed-Dubeyyân; "Mevsûatu Ahkâmi't-Tahâra"; c: 6, s: 281-299. "el-Mevsûatu'l-Fıkhiyye"; c: 18, s: 296. "el-Muğnî"; c: 1, s: 202. "el-Mecmû"; c: 2, s: 422)

İkincisi:

Âdet kanından sonra ve temizlenmeden önce gelen sarılık ve bulanıklık, hayızdır.

Nitekim Ümmü Alkame'den rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

كَانَ النَّسَاءُ يَبْعَثْنَ إِلَى عَائِشَةَ أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ بِالذُّرْجَةِ فِيهَا الْكُرْسُفُ فِيهِ الصُّفْرَةُ مِنْ دَمِ الْحَيْضَةِ يَسْأَلْنَهَا عَنْ: (الصلوة فتقول لهن: لا تعجلن حتى تزين القصة البيضاء، تريد بذلك الطهر من الحيضة).

رواه مالك وصححه الألباني في إرواء الغليل ورواه البخاري معلقاً

"Sahâbe kadınları, (âdet zamanında) ferclerine sıkıştırdıkları, üzerinde hayız kanından sarılık bulunan pamuğu küçük bir kabın içinde mü'minlerin annesi Âişe'ye gönderirler ve ona namaz hakkında sorarlardı.

Âişe de onlara:

-Beyaz akıntıyı görünceye kadar namaz kılmak için acele etmeyin' derdi.

Âişe -Allah ondan râzı olsun- beyaz akıntı ile hayızdan temizlenmeyi kast ederdi." (Mâlik rivâyet etmiş ve Elbânî, "İrvâu'l-Ğalîl"de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.Buhârî' de hadisi muallak olarak rivâyet etmiştir. Hayız kitabı; hayızın başlangıcı ve bitişi bâbı)

Üçüncüsü:

Âdetten sonra görülen sarılık ve bulanıklık bir şey sayılmaz.

Nitekim Ümmü Atiyye'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

{. كُنَّا لَا نَعُدُّ الْكُدْرَةَ وَالصُّفْرَةَ بَعْدَ الطُّهْرِ شَيْئًا }.

رواه البخاري وأبو داود والنسائي وابن ماجه واللفظ لأبي داود

"Bizler, (hayızdan sonraki) sarılıkla bulanıklığı bir şey saymazdık." (Buhârî; hadis no: 320. Ebû Dâvûd, hadis no: 307.Nesâî; hadis no:368. İbn-i Mâce; hadis no:647. Lafız, Ebu Dâvud'a âittir.)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.